

відносин, ініціювання процесу об'єднання та автокефалізації українського православ'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Звіт про мережу церков і релігійних організацій в Україні (станом на 1 січня 2014 р., 1 січня 2015 р., 1 січня 2016 р., 1 січня 2017 р., 1 січня 2018 р.)* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://risu.org.ua/ua/index/resources/statistics/>.
2. *Онуфрій вивпросив у Кіріла особливий статус для УПЦ МП (30 листопада 2017)* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/news/2017/11/30/7163837/>.
3. *Палінчак М Мережа релігійних організацій в Україні: стан і перспективи розвитку // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2015. – Вип. 35. – Ч. 1, том. 1. – С. 86-90.*
4. *Палінчак М Правове регулювання державно-церковних відносин у сучасній Україні // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2014. – Вип. 26. – С. 31-34.*
5. *Релігія, Церква, суспільство і держава: два роки після Майдану (інформаційні матеріали до чергового засідання постійно діючого Круглого столу «Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин» 26 травня 2016 р. за сприяння Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні. – К., 2016. – 44 с.*
6. *Токман В.В. Соціально значуща діяльність релігійних організацій України в сучасних суспільно-політичних умовах (вересень 2017 р.) / Відділ гуманітарної безпеки Національного інституту стратегічних досліджень. – 12 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/relig org Ukr-953e2.pdf](http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/relig_org_Ukr-953e2.pdf).*
7. *Токман В.В., Здіорук С.І. Стан, тенденції та перспективи релігійно-церковної ситуації в Україні за підсумками 2017 року / Відділ гуманітарної безпеки Національного інституту стратегічних досліджень. – 13 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/religiya-66ba8.pdf>.*

Кокура Вікторія Володимирівна, студентка 3 курсу,
Сабецька Тетяна Ігорівна, к.е.н.,
доцент кафедри гуманітарних та
фундаментальних дисциплін

СУТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах в Україні спостерігається традиційна недооцінка значення гармонізації соціальних відносин. Безпрецедентна соціальна диференціація, масове поширення бідності, спроба перекласти тягар кризових явищ на плечі пересічних громадян, зниження рівня якості їхнього життя – такими є результати соціальної безвідповідальності держави і бізнесу, громадянського суспільства. Небажання та неготовність суб'єктів господарювання у критичних ситуаціях надавати переваги соціально значущим інтересам і цілям, а також небажання відійти від вузькогрупових, корпоративних, тимчасових пріоритетів призводить до швидкого накопичення протестного потенціалу в суспільстві, зростання соціальної напруженості та виникнення конфліктних ситуацій.

Проблема участі бізнесу у вирішенні соціальних завдань стала предметом досліджень та наукових дискусій українських і зарубіжних вчених,

представників бізнес-еліти і громадських діячів. Вагомим внеском у розвиток наукових уявлень про соціальну відповідальність бізнесу стали праці П. Друкера, А. А. Динкіна, М. Кастельса, Кофі А. Аннана. В Україні ці питання досліджували В. А. Мандибура, С. П. Перегудова, Г. Я. Ракитська, О. В. Скрипник, С. Мельник, Д. Баюра, Е. В. Черних, М. Саприкіна, В. Воробей, О. Я. Маліновська, А. Алексеев та інші науковці.

Отже, соціальна відповідальність бізнесу (СВБ) – це концепція залучення соціальних і екологічних аспектів у діяльність бізнесу на засадах добровільності та взаємодії між різними зацікавленими сторонами (групами впливу). СВБ притаманні такі особливості:

1. СВБ охоплює як соціальні, так і екологічні аспекти, іншими словами це внесок бізнесу у досягнення цілей сталого розвитку, який передбачає збалансованість економічних, соціальних і екологічних цілей суспільства, інтеграцію їх у взаємовигідні приписи й підходи.
2. СВБ не є і не повинна бути відділена від бізнес-стратегії компанії, це не надбудова чи додаток до бізнесу, а спосіб покращити ефективність роботи компанії як у короткостроковому, так і довготривалому періодах.
3. Соціальна відповідальність є добровільною.

Виділяють чотири основних типи соціальної відповідальності бізнесу. Базова, економічна відповідальність включає створення робочих місць і сплату податків для підтримки життєдіяльності держави. Юридична відповідальність передбачає дотримання бізнесом місцевих і міжнародних законів. Етична відповідальність вимагає дотримання співробітниками і компанією в цілому загальнолюдських норм поведінки у взаєминах один з одним, конкурентами, державою і суспільством. І найвищим типом соціальної відповідальності є добровільна відповідальність бізнесу перед громадою, яка проявляється в інвестуванні у проекти, що приносять значну користь суспільству, але не мають прямої віддачі. Це захист навколишнього середовища, інвестиції в здоров'я та грамотність населення, інфраструктуру, боротьбу з бідністю і т.д. [1].

Важливість соціальної відповідальності для різних зацікавлених груп полягає в наступному:

1. Для бізнесу правильно впроваджена концепція СВБ може забезпечити низку конкурентних переваг, зокрема ширший доступ до капіталу та ринку, більші обсяги продажів та прибутків, покращені процеси прийняття рішень та управління ризиками, економія операційних витрат, зростання продуктивності та якості, ефективна база людських ресурсів, міцна репутація, більша лояльність покупців тощо.
2. Для суспільства впровадження концепції СВБ забезпечить підвищення рівня життя громадян, рівня екологічної безпеки, ефективності і бережливого використання природних ресурсів, сприятиме співпраці бізнесу з місцевою спільнотою. Чим вища соціальна відповідальність бізнесу, тим краща якість життя у населення.
3. Для держави розвиток соціальної відповідальності бізнесу сприятиме розбудові партнерства між приватним та державним секторами в межах

реалізації загальнодержавних та регіональних стратегій соціально-економічного розвитку (зокрема, стратегії енергозбереження, інноваційного розвитку тощо) [2].

Бізнес, який працює за принципами соціальної відповідальності, одержує певні вигоди, зокрема: забезпечення суспільної репутації організації; зростання довіри населення до діяльності компанії, її товарів та послуг; підвищення професіоналізму та розвиток кадрового потенціалу на підприємстві, забезпечення лояльності персоналу; можливість формування безпечного середовища діяльності та розвитку компанії завдяки власній корпоративній політиці; відповідність нормам і стандартам світової економічної спільноти; можливість формування партнерських відносин із владою, громадськістю та ЗМІ.

Суспільство від дотримання бізнесом принципів соціальної відповідальності отримує можливість встановлення партнерських відносин між бізнесом, владою і громадськістю; можливість надання адресної екстреної допомоги громадянам, які її потребують; удосконалення та розвиток соціально захищеності населення; можливість залучення інвестицій у певні суспільні сфери; можливість підтримки громадських ініціатив, інноваційних проектів, розвиток соціальної і творчої активності населення, збереження та використання “інтелектуального ресурсу” на потреби країни і регіону.

Результати соціологічних досліджень визначають, що основними перешкодами становлення та розвитку соціальної відповідальності бізнесу є наступні: недосконалість законодавчої й нормативно-правової бази, що регулює можливості участі бізнесу в соціальних програмах та програмах закладів освіти у галузі формування соціально відповідальних фахівців; відсутність сформованої і дієвої незалежної громадянської експертизи та оцінки результатів соціальних програм, стандартів і якості підготовки бізнес-фахівців; відсутність системи заохочення (морального та економічного) відповідальних суспільних суб'єктів.

Найбільш ефективними заходами, які б поширювали принципи соціальної відповідальності бізнесу в українському суспільстві та стимулювали комерційні організації до вирішення соціальних проблем, є [3]:

- створення сприятливих організаційно-правових умов для діяльності суб'єктів господарювання, що беруть участь у вирішенні соціальних проблем;
- надання пільг по податках, зборах та інших платежах підприємствам і організаціям, які займаються шефською, спонсорською, благодійною діяльністю;
- цільова фінансова підтримка недержавних суб'єктів соціальної політики за рахунок бюджетних коштів;
- застосування економічних та інших санкцій до тих, хто діє на шкоду соціальним інтересам територіальної громади;
- налагодження співпраці з податковими органами та проведення консультативної і ознайомчої роботи тощо;

– акумулювання інформації у сфері соціального підприємництва та адаптація закордонного досвіду соціального підприємництва.

Підводячи підсумок, варто зазначити, що соціальна відповідальність є важливою складовою частиною ефективного управління підприємством. А передумовою розвитку СВБ повинен стати розвиток відносин соціального партнерства на рівні як усього суспільства, так і окремих підприємств, покращення людського потенціалу у соціальній сфері та соціальне планування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рамазанов А. Концепція корпоративної соціальної відповідальності / А.Рамазанов. – Проблеми теорії та практики управління. – 2007. – С. 38–46.
  2. Соціальна відповідальність бізнесу. Українські реалії та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті : http://svb.ua/sites/default/files/Analitichniy_Material_do_Sluhan_FINAL.pdf
  3. Корпоративна соціальна відповідальність чи вигода? [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті : <http://www.management.com.ua/cm/cm037.html>.
-

Дебенко Ігор Володимирович, магістрант I курсу,
Ляхович Галина Іванівна, к.н.д.у, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

На сьогоднішній день функціонування системи охорони здоров'я в Україні супроводжується рядом серйозних проблем і потребує нагального масштабного реформування, яке надзвичайно важко здійснювати в умовах недостатнього фінансування медичної галузі. Ефективним та дієвим інструментом розвитку вітчизняної медичної сфери може стати запровадження механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у сферу надання медичних послуг. Як зазначає автор Павлюк К., “розвиток взаємодії державного і приватного сектора в сфері охорони здоров'я надасть можливість поліпшити ситуацію шляхом оптимізації бюджетних видатків, підвищення ефективності вкладання коштів, використання ресурсів і управління, створення умов для стабільного поліпшення надання медичних послуг, стабільності функціонування усієї системи” [1].

ДПП у медичній галузі – це складний як з організаційної, так і з фінансової сторони механізм, у якому державні та місцеві органи влади й представники приватного бізнесу вступають у складні взаємовідносини з приводу спільного інвестування коштів, надання медичних послуг, розподілу обов'язків і комерційних ризиків та понесення відповідальності.

Сфера застосування інструментів державно-приватного партнерства у медичній галузі може бути дуже широкою, починаючи від проектування, будівництва й експлуатації медичних закладів, розробки і виготовлення нових медичних препаратів, розробки інноваційного медичного обладнання й інструментів, надання медичних послуг (в тому числі лабораторних